

НАМЕСНІК МІНІСТРА ЎНУТРАНЬХ СПРАЎ АДКАЗАЎ ПЕРАД СТУДЭНТАМІ

Прамая размова

Днямі намеснік міністра ўнутраных спраў, начальнік міліцыі грамадскай бяспекі Яўген ПОЛУДЗЕНЬ наведваў Міскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт не толькі з тым, каб паведаміць моладзеваму аўдыторыю аб крмынагеннай сітуацыі ў краіне, але і з тым, каб выслухаць заўвагі, адказаць на пытанні студэнтаў і выкладчыкаў. Яўген Яўгенавіч гатовы быў прымаць і канкрэтныя прапановы, аднак апошняй, на жаль, не прагучалі.

У рэспубліцы сёлета ўчынена амаль 130 тысяч злачынстваў, паведаміў на пачатку сустрэчы намеснік міністра. Лічба сама па сабе немалая, аднак меншая, чым у сярэгу суседніх краін. Так, калі ў Беларусі на 100 тысяч насельніцтва прыпадае 1344 злачынствы, то ў Польшчы — амаль 3 тысячы. Сёлета ў цэлым па краіне зафіксавана менш, чым летась, забойстваў, цяжкіх цялесных пашкоджанняў, згвалтаванняў, разбойных нападў. Аднак у сталіцы назіраецца нязначны рост злачыннасці. Найбольш напружаная абстаноўка ў Заводскім, Фрунзэнскім, Маскоўскім і Пешамайскім раёнах.

Звыш 4,5 тысячы злачынстваў, учыненых сёлета ў краіне, звязаныя з наркаманняй. Паколькі апошняга рэгуляра мянавае сваё «аблічча», МУС толькі сёлета прапанавала забараніць 58 новых найменш наркатычных сродкаў. Прыцягнуты да крмынальнай адказнасці аказаліся і два студэнты лінгвістычнага ўніверсітэта — студэнтка 4 курса за падробку медыцынскіх рэцэптаў з мэтай атрымання лекавых наркатычных сродкаў і студэнт 5 курса за забойства наркатыкаў. Намеснік міністра нагадаў, што добраахвотная здача наркатычнай міліцыі вызваляе ад крмынальнай адказнасці.

Калі 30 тысяч злачынстваў з названых 130 былі учыненыя ў стане алкагольнага ап'янення. Да адміністрацыйнай адказнасці за распіеванне піва на вуліцы прыцягнуты калі 25 тысяч правапарушальнікаў. Але стаўка робіцца ўсё ж такі не на карныя меры, а на падтрымку цывілізаванага ўжывання алкагольных напояў у нашым грамадстве. МУС нават звярталася да Міністэрства гандлю з тым, каб апошняе ініцыявала даступныя цэны ў пільных барах і рэстаранах. Прапануецца таксама і далейшае ўкараненне асобнага ад прадуктаў харчавання (у асобных залах ці крамах) продажу спіртных напояў.

За ваджэнне аўтамабіля ў стане алкагольнага ап'янення на працягу года затрымана калі 50 тысяч вадзіцеляў, дзесці 5 тысяч прыцягнуты да крмынальнай адказнасці. Сёлета, дарэчы, у дабыненні да вадзіцеля, які паўторна пападаецца на падобныя парушэнні, накладваецца штраф, які складае 12 тысяч долараў. Такім чынам было закрытае абмеркаванне магчымасці канфіскацыі аўтамабіля.

Нарошце, сёлета ў нарматыўнай базе замацавана, што ад'ехаць ад месца дарожна-транспартнага здарэння на, умоўна кажучы, 10-100 метраў, не азначае пакінуць месца здарэння. Сітуацыя становіцца такой, толькі калі ўдзельнік зусім з'ехаў. Яўген Полудзень адказаў на шэраг пытанняў аўдыторыі.

— Як у сталіцы вырашаецца праблема са стаянкамі для аўтамабіляў? — Міністэрства ўнутраных спраў вельмі актыўна прапануе Мінгарвыканкам розныя захады для вырашэння сітуацыі. У любым выпадку нам не абіцца без будаўніцтва стаянак і паркінгаў, асабліва ў цэнтральнай частцы горада. На сёння Мінгарвыканкам падрыхтаваў план узвядзення новых паркоўкаў. Разам з гарадскімі ўладамі вырашана ўладкоўваць і стаянкі поблізу кальцавой дарогі, каб той, хто едзе ў сталіцу, пакадуі там машыну і дабіраўся ў цэнтр на метро або нават на аясплатнай маршруткаў... Мы прапануем таксама, каб кожная новабудова ў мела пры сабе падземны паркінг. Шматпапулярныя паркінгі павінны мець і ўсе гіпермаркеты. Маркую, што да 2014 года праблема хоць бы часткова, але будзе вырашана.

— Часта можна назіраць, як удзельнікі дарожнага руху размаўляюць па мабільным тэлефоне. Якія меры прымяняюцца ў дачыненні да такіх кіроўцаў? — Адміністрацыйнае пакаранне ў дачыненні да такіх вадзіцеляў, безумоўна, прадугледжана. Увесь кіроўцаў склад міністэрства, калі бачыць такіх кіроўцаў, спыняе іх і тлумачыць, за што ім давядзецца выплаціць штраф. Наогул у міністэрстве працую «прамая лінія», на якую можна паведаміць пра падобныя парушэнні. Праўда, трэба, каб вы пры гэтым абавязкова назвалі сабе... Разам з тым, нам не хацелася б перабраць з адміністрацыйнымі мерамі. У 2000 годзе ў краіне было столькі адміністрацыйных пакаранняў, колькі жыхароў у краіне. Сёння ж, калі віноўнік парушэння прызнае сваю памылку, проці прабачэння, можна яго адпусціць і без пакарання.

— Летась у метро ў мяне тройчы выкрадлі мабільнік. Аднак міліцыя не нагта вельмі размаўляла са мной пры гэтых сітуацыях. Як бы звярнуць увагу на ўзровень зтыкі і культуры сярод праваахоўнікаў? — Вы памыляецеся, калі думаеце, што да кожнага, хто ўваходзіць у метро і мае пры сабе мабільны, можна прывесці міліцыянера-ахоўніка. Трэба праўляць уласную пільнасць. Асабліва жываным, вопратка якіх

пазбаўлена ўнутраных кішэнняў, з-за чаго яны часцей становяцца ахвярамі махляроў. Што да грубасці, некарэктнасці, то ў вас ёсць магчымасць паведаміць пра такі выпадак на тэлефон даверу МУС. Калі ёсць магчымасць, можна ўключыць у момант такой размовы з праваахоўнікам дыктафон і запісаць яго словы. Калі ласка, мы гатовыя і сёння, калі ў вас ёсць жаданне, правесці па старых фактах расследаванне... Маркую, у любой сферы дзейнасці ёсць работнікі, якія маюць выхаванне, далёкае ад выдатнага. З супрацоўнікамі міліцыі, якія вядуць сябе некарэктна, мы развітаемся. Большасць жа нашых супрацоўнікаў выконваюць сваю работу належным чынам.

— Я дружынік. Выходжу на дзяржурстві разам з міліцыяй, але не маю пры сабе ніякіх спецсродкаў. Якія сродкі абароны можна прапанаваць дружынікам? — Пытанне выдчы дружынікам, скажам, электрашокараў ці іншых прыстасаванняў для самаабароны мы не разглядаем. Для размовы з незаконнапаліцыйнымі грамадзянамі дастаткова супрацоўніка ўнутраных спраў.

— Адна наша студэнтка недарэчным чынам пазабілася завушнік, кулона і прарэцёнка. На вуліцы да яе падыйшла жанчына і сказала, што яе блізкі чкае влічліва бяды. Дзюўчына нават не памятае, як зняла з сябе каштоўныя ўпрыгажэнні. Можна быць, пра такія выпадкі падману трэба часцей гаварыць? Што наогул рабіць у такіх сітуацыях? — Падобнай справай звычайна займаюцца людзі пэўнай нацыянальнасці, які валодаюць здольнасцю ўнушэння. З другога боку, пад уплыў апошніх трагічных выпадкаў, людзі са слабай сілай волі, тыя, хто паддаецца ўнушэнню. На жаль, калі мы даём інфармацыю па такіх выпадках, гэта не заўбядна на нашу карысць, паколькі выпадкі нажывання такім шляхам раптам становяцца больш частымі. Часам інфармацыя, разлічаная на ахвяр, выкарыстоўваецца і злычынцамі. Лепш за ўсё, каб з людзьмі, якія лёгка паддаюцца ўнушэнню, працавалі псіхалогі.

— У час перадыбарнай кампаніі злычыннасць знізілася? — Увесь асабовы склад выходзіць у такі час з дзяржурства, і таму злычыннасць заканамерна зніжаецца. А павлічваюцца яна ў час, калі людзі пачынаюць раз'язджацца на адпачынак, на дачы.

— Як бы перамагчы курэнне ў грамадскіх месцах? — Вось я ў тым ліку і ад вас хацеў бы падуць прапановы на гэты конт. Занекадаўствам у нас прадугледжана адказнасць за курэнне ў неўстаноўленых месцах. Аднак не

думаю, што варта дзейнічаць толькі метадамі пакарання. Так можна ніколі не дакачаць ніякіх станючых зрухаў. Нават калі мы вышлішам штраф на кожнага курца, то наўрад ці вырашым праблему. За мяжой у падобных сітуацыях робяць захады іншага кіталіту. Калі хочучы, каб больш было выдатнікаў, значыць, прапануюць ім набываць адзенне са зніжкам. Магчыма, і курцам трэба прапанаваць нешта больш прывабнае ў абмен на адмуленне ад шкоднай звычкі. Тут больш можа паўплываць грамадскасць, а не сілавыя метады.

— З якімі дзюўчынямі, кур'ёзнымі выпадкамі вам давядзілася сутыкнуцца? — Такія выпадкі бываюць, вядома. Напрыклад, у Мінску ўчастковы доўгі час дапамагаў маладой дзюўчыне змагацца з шумным суседзім. І раптам яна прыйшла скардзіцца на самога ўчастковага. Незаможныя дзюўчыня прызналася ў рэшце рэшт, што ўчастковы ёй проста спадабаўся.

— Што менавіта мы перанялі ў замежных калег? — Мы шмат што пераімаем і яшчэ будзем пераімаць. Цяпер перад кожным супрацоўнікам, які выязджае за мяжу, ставіцца задача «прывезці» тое, што можна было б пераняць... На працягу многіх гадоў у нас лічылася, што замест непаўнагадовага рушальніка да адказнасці трэба прыцягваць бацькоў. У Галандыі, напрыклад, калі непаўнагадовы ўчыніў крадзеж, яму праз суд прызначаюць некалькі гадзін адпрацоўкі ў той жа краме. Калі той адмаўляецца, яго змяшчаюць на некалькі гадзін у камеру прыёмнікаў укараніч такую практыку ў Парызанскім раёне, аднак справа спынілася з-за таго, што, паводле нашага заканадаўства, забараняецца прыцягваць непаўнагадовых да працы... Перанялі ў і замежнікаў вопыт стварэння да работы з журналістамі падчас масавых мерапрыемстваў інфармацыйнай групы. Перанялі практыку продажу спіртных напояў асобна ад прадуктаў харчавання.

— Падчас самаабароны на вуліцы можна нанесці таму, ад каго абараняешся, палуўну шкоду. Як гэта будзе раз'ясняцца? — Нанесеная вамі ў выпадку самаабароны шкода не павінна быць большай, чым тыя наступствы, з якімі вы маглі б сутыкнуцца. Ваш адказ павінен адпавядаць магчымай пагрозе. Калі ж вас нехта абразіў, а вы яго ўдарылі, то з вашага боку гэта будзе хуліганства. Абараняецца, калі на вас нападоўваць, трэба, але не рабіць звыш таго, што робіцца ці магло б быць зроблена ў дачыненні да вас.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Зала калегі Аляксандр РАДЗЬКОЎ:

«Давайце думаць, як павысіць прэстыжнасць прафесіі педагога»

Якія захады трэба ажыццявіць, каб павысіць прэстыжнасць педагогічнай працы ў нашым грамадстве і прыцягнуць у педагогічны ўніверсітэты прафесійна матываваных маладых людзей? Гэтае пытанне рэфрэнам гучала днямі на калегі, прысвечанай выкананню «Праграмы развіцця агульнай сярэдняй адукацыі на 2007-2016 гады», што прайшла ў сценах галоўнага адукацыйнага ведамства краіны. Як вядома, апошнім часам усё часцей педагогічны спецыяльнасці становяцца «запасным аэрадромам» для ўладальнікаў не вельмі высокіх балаў у сяртыфікатах. А некаторым педагогічным спецыяльнасцям нават не ўдаецца цалкам укамплектавацца.

— Я сам калісьці прымаў уступныя экзамены на фізіат, і хачу сказаць, што высокага конкурсу на гэтую спецыяльнасць ніколі не было, — падзяліўся сваім бачаннем праблемы міністр адукацыі нашай краіны Аляксандр РАДЗЬКОЎ. — 1,1 чалавека на месца — вось і ўвесь конкурс. І гэтым было тлумачыцца: навучанца на фізіме надзвычай складана. Аднак у тым выпуску, які выбраў фізіат, быў самы высокі сярэдні бал школьнага атэстата — нават вышэйшы, чым у абітурэнтаў, якія наступалі на звышспрыяць гістарычны і філагалічны факультэты... А што мы назіраем сёння?

На думку намесніка міністра адукацыі Казіміра ФАРЫНО, у Беларусі дзейнічае самая гуманная сістэма залічэння маладых людзей у вышэйшыя навуцальныя ўстановы. Гуманнасць заключаецца, напэўна, у зняці абмежаванняў па тэставым балае? Варта абітурэнтам, хто набраў на цэнтралізаваным тэсправанні ўсяго 1, 2, 3 ці 5 балаў са 100 магчымых. Безумоўна, што пры адсутнасці конкурсу ўладальнікі такіх нізкіх балаў маюць усе шанцы стаць студэнтамі педагогічных ўніверсітэтаў ці педагогічных спецыяльнасцяў. І становяцца... Папярэдні прафадбор на педагогічны спецыяльнасці ў нас таксама не практыкуецца, затое ён практыкуецца пры наступленні на спецыяльнасці, звязаныя, напрыклад, з міжнароднымі адносінамі ці міжнародным правам. Казімір Фарыно

прызнаў, што ў будучым годзе недабор можа быць нават на філагалічны факультэт БДУ, які калісьці быў адным з самых прэстыжных. А ў некаторых школах ужо нават тэхнічны дысцыпліны выкладаюць педагогі-жанчыны. Чаму моладзь сёння не імкнецца да педагогічнай дзейнасці, не бачыць перспектывы і не хоча звязваць сваю будучыню са школай?

— Мяне вельмі хвалюе тая акалічнасць, што як са школай, так і з ВНУ, «вымываюцца» мужчыны-педагогі, — прызнаўся Аляксандр Радзькоў. — Заробкі, зразумела, маюць вялікае значэнне для павышэння прэстыжнасці працы настаўніка. Аднак справа, напэўна, не толькі ў заробках. Тым больш што памер заробкаў настаўніка не зможа ніколі зраўнацца з памерам заробкаў пасляховага хірурга, праграміста ці бізнесмена. Трэба адразу ў гэтым прызнацца. Так давайце глядзець у глыбіню гэтага пытання, давайце думаць разам, як нам прыцягнуць у школу талковых, разумных маладых людзей з актыўнай грамадзянскай пазіцыяй. Інакш грош цена ўсёй нашай прафрэнтацыйнай і выхавальнай рабы. Трэба шукаць настаўнікаў, якія атрымліваюць ад сваёй прафесіі задавальненне, усяляк падтрымліваюць іх, заахочваюць і папулярызаваюць улюбёныя ў сваю прафесію педагогаў.

— На фарміраванне прэстыжу педагогічнай працы працуюць конкурс прафесійнага майстэрства «На стаўнік года» і работа клуба «Хрустальны журавель», — выказаў сваё меркаванне Казімір Фарыно. — У той жа час мы пераацэнюем, што павягу да педагогічнай прафесіі трэба фарміраваць у вучня яшчэ ў школе. І ў педагогічных ВНУ ўсё ў першага курса трэба фарміраваць у студэнтаў гонар за іх будучую прафесію.

Усе члены калегі выслішылі ў думцы, што недаацэньваць значнасць прафесіі педагога ў грамадстве недаравальна, бо ад узроўня інтэлекту і прафесійнага майстэрства настаўніка ў многім залежыць якасць падрыхтоўкі будучых інжынераў, урачоў, эканамістаў, юрыстаў — гэта значыць, тых спецыялістаў, якія вызначаюць аблічча усёй краіны.

Надзея НІКАЛАЕВА.

(Аб многіх іншых праблемах, якія ўзнімаюцца на калегі ў Міністэрстве адукацыі, чытайце ў бліжэйшых нумарах «Звязды».)

Журналісткае раселедаванне

БІТВА ЗА РОДНАЕ СЛОВА

Як замест нас беларускаю мову раскручваюць расіяне?

Ці забяспечана рэальнае двухмоўе ў масавых групах нашага грамадства — сярод аўтамаатараў і спажыўцоў? Журналіст «Звязды» спачатку ацаніў пазіцыі роднага слова ў беларускіх крамах. Пасля — звярнуўся ў міліцыю, каб цалкам беларусізаваць сваё вадзіцельскае пасведчанне. Здавалася б простыя заняты пераўтварыліся ў паказальны моўны серыял.

Пра гэта — у журналісцкім раселедаванні «Звязды».

З патрыятычных памкненняў многім хацелася б бачыць на зтыкетках нашых тавараў менавіта родную мову. Хоць відавочна, што кожны беларус цудоўна разумее па-руску.

На некалькі гадзін я ўявіў, што не разумю рускай мовы, і выправіўся затравацца ў буйныя сталічныя гіпермаркеты. Склаў спіс з трынаццаці груп папулярных тавараў і, блукаючы ўздоўж паліц, шукаў іх апісанне па-беларуску.

Шукаў на маладз родную мову, знайшоў казаскую і азербайджанскую

Абсалютна на ўсіх упакоўках з малаком няма складу, напісанага па-беларуску (можнае нават не пераправаляць). Пры гэтым адно з нашых прадпрыемстваў (знаходзіцца ў Брэсцкай вобласці) умудрылася напісаць на упакоўцы нават па-казаску і па-азербайджанску, хоць роднай мове месца не знайшлося. Такая ж самая карціна са смятанай і ёгуртам.

Малочнае расчараванне змянілася цукровым: на ўсіх упакоўках салодкага прадукта (цукар-пясак, рафінад, карычневый цукар) прысутнічала выключна руская мова.

— Можна хоць на краме напішаць па-беларуску? — думаю я сам сабе, праглядаючы тавары ў касметычным аддзеле. — Раптам у склад падмішаюць якой трасцы, якую мая скура не прымае, а я не зразумю і памру ад алергіі?

Але і на краме, і на шампунях нашай і замежнай вытворчасці — выключна руская мова.

На адзены беларускі вытворцаў (плэўкі, піжмакі, майкі, шкарпэткі) — усё па-руску.

Не можа быць! Хлусіш, — кажа па тэлефоне мой прыяцель Сяргей. — Здаецца, я бачыў, што па-беларуску пішаць зтыкеткі на некаторых трусах, а таксама на кашулях. Ідзі ў ГУМ ці ЦУМ, дзе шмат тавараў нашай вытворчасці, правярай.

Беларускамоўных зтыкетак няма нават на нацыянальных ручніках

Еду і праверю. Даследаваў, можа, што мэтаў паліц з адзеннем у цэнтральных крамах. Цяпер ведаю ўсе маркі трусаў, кашуль, гарнітураў, шкарпэтэк. Але па-беларуску пабачыў толькі адно слова — «Світанак» (назва адной з жодзінскіх фабрык). Усё астатняе — суцэльная рускамоўная прастора.

Нават не шукайце, па-беларуску на таварах нічога зараз не пішаць, — шчыра папярэдзіла мяне прадавачка ў адным з аддзелаў.

Адзінае, што магу прапанаваць, гэта ўкараніць салатвыя шкарпэткі з надпісам «Беларусь», — перапыла ўвесь свой тавар супрацоўніца аддзела са шкарпэткамі.

Аналагічна беларускай мовы я не знайшоў на чырвона-зялёных патрыятычных майка, якія любяць апранаць актывісты БРСМ, і ў аддзеле з галантарэяй.

Крочу да аддзела з нацыянальнымі сувенірамі. На некаторых прысутнічаюць надпісы па-беларуску, напрыклад, «Мінск». А на зтыкетках з гэтымі сувенірамі — у тым ліку на

памяраюць рана» і «Курэнне — прычына развіцця сардэчна-сасудзістых і ракавых захворванняў».

Назаўтра тэлефаную пастаўшчыкам. Аказалася, што нямецкая кампанія, якая кантралюе выпуск гэтых тытунёвых вырабаў у Расіі, запатрабавала выпускаць спецыяльна для нашай краіны беларускамоўныя пачкі. Напэўна, немцам і ў страшных снах не бачылася, што нехта можа ставіцца да нацыянальнай мовы няўважліва.

Льжыка мёду ў мам шопінгу стала набываць кітайскай зараднай прылады для мабільных тэлефонаў. На ёй — інструкцыя па ўжыванні складзена ў роўнай ступені на дзюох дзяржаўных мовах. «Па заканчэнні зарада рэкамандуецца зараднаю прыладай ад тэлефона адключыць», — пеціць вока родная мова на ўпакоўцы кітайскай прылады. Нібы нашы азіяцкія сябры наймысна прыехалі ў Беларусь, вывучылі Канстытуцыю і загадалі беларускім дыстрыб'ютарам пісаць на абедзюох дзяржаўных мовах.

Каб зрабіць правы на роднай мове, дастаткова сказаць пяць слоў

У Беларусі — больш за 600 тысяч аўтамабілістаў. Пераважная большасць нашых сем'яў так ці інакш звязана з машынамі.

Пяць гадоў таму, калі я навучаўся ў аўташколе і атрымаваў пасведчанне кіроўцы, не змог знайсці беларускамоўны «Правілаў дарожнага руху» і камп'ютарных праграм для здачы іспытаў у ДАІ. Сёння сітуацыя не змянілася, кніжак па ПДР на беларускай мове не знайсці. І гэта відавочнае прычыннае праўоў беларускамоўных кіроўцаў.

Каб хоць бы ў нейкай ступені задаволіць мае беларускамоўныя амбіцыі, вырашыў беларусізаваць сваё вадзіцельскае пасведчанне. У старым — амаль усё было напісана па-беларуску, але прызвічча маё надрукавалі па-руску. Несалідна. На жаль, амаль усё беларускія кіроўцы маюць такія вось пасведчанні.

Каб перарабіць дакумент, трэба прайсці медыцынскую камісію на прыдатнасць да кіравання аўтамабілем. Тэрмін дзёння старой даведкі сышоў. Вядома ж, медыцынскую даведку я запатрабаваў таксама беларускамоўнаю.

— На жаль, даведкі ў нас толькі рускай. — усхвалялася старшыня медыцынскай камісіі і перавяла размову ў іншае рэчышча. — Вы ўвагуле здаровы? Алкаголь ужываеце?

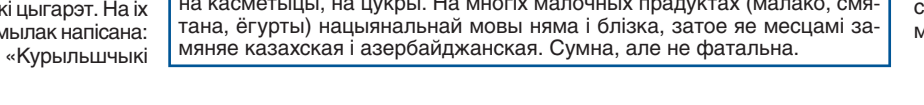
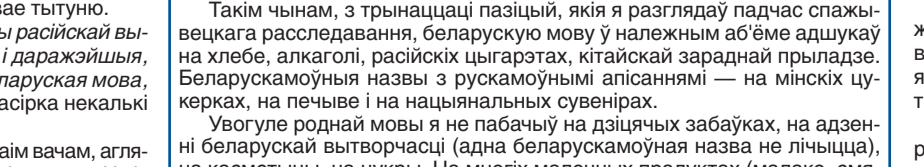
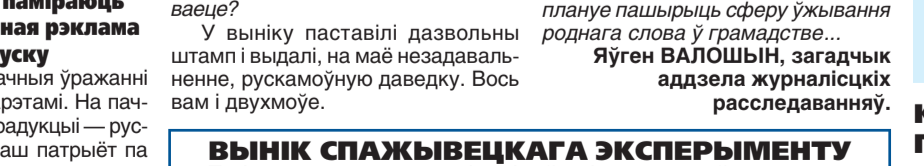
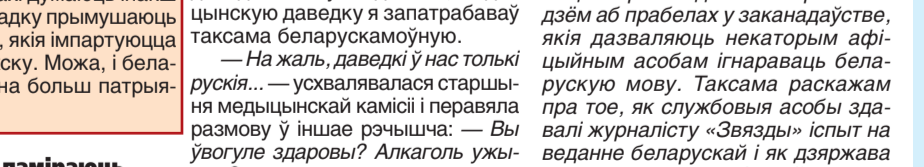
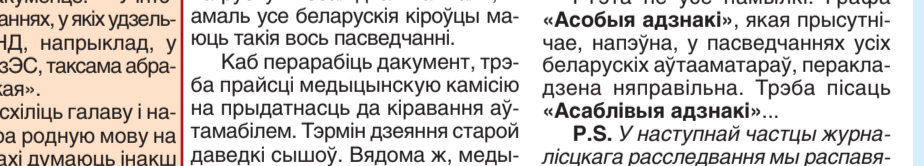
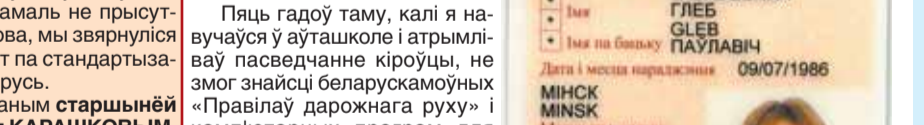
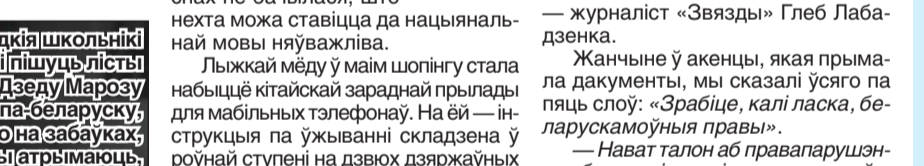
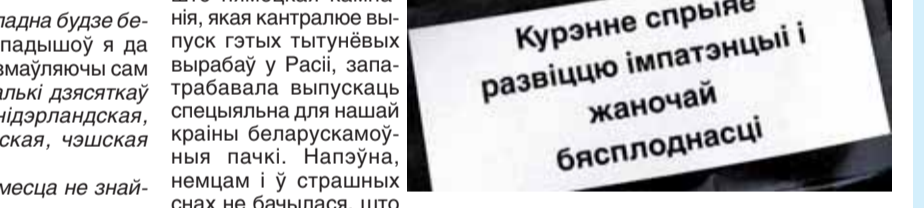
У выніку паставілі дазвольны штамп і выдадлі, на маё незадавальненне, рускамоўную даведку. Вось я і двухмоўна.

Вывінік спажывецкага эксперыменту

Такім чынам, з трынаціці пазіцыяў, якія я разглядаў падчас спажывецкага раселедавання, беларускую мову ў належным аб'ёме адшукаў на хлеба, алкаголі, расійскіх цыгарэтах, кітайскай зараднай прыладзе. Беларускаямоўныя назвы з рускамоўнымі апісанямі — на мінскіх цукерках, на пёчыве і на нацыянальных сувенірах.

Увогуле роднай мовы я не пабачыў на дзіцячых забавках, на адзены беларускай вытворчасці (адна беларускамоўная назва не лічыцца), на касметыцы, на цукры. На многіх малочных прадуктах (малако, смятана, ёгурты) нацыянальнай мовы няма і блізка, затое не месцамі займае казахская і азербайджанская. Сумна, але не фатальна.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

У РАКАВЕ МЯДЗВЕДЗЬ ТАНЦАВАЎ

«Добры вечар табе, пане-гаспадару! Ой, радзіўся земля, Сын Божы нарадзіўся!..»

Традыцыйныя ракаўскія каляндныя танцы і прыпеўкі, жарты, варажба і пажаданы добра захаваліся і працягваюць жыць яшчэ і таму, што іх уз'яў «на ўзбраенне» мясцовы заслужаны аматарскі калектыў «І асіінец».

Больш за тое, у Ракаве створаны Цэнтр фальклору, каб народныя маставіты і традыцыі заставаліся арганічна часткаю сучаснага ўрбанізаванага жыцця. У невялікім на насельніцтве Ракаве начное калядаванне — сапраўднае стыхія і імпрывізацыя, а не чарговае клубнае мерапрыемства. Якое жыццё без Каляд, зоркі і песні:

«Дзе каза ходзіць, Там жьста родзіць!»

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Дарагі пчаляр-паэт з Пружанчынскі Мікола ПАПЕКА! З днём народзінаў Вас і з Новым годам!

Міхась МАЛІНОЎСКІ.

Надзею Іванаўну ЖУРКО — прыгожага, прычэпывага чалавека, намесніка дырэктара сталічнага Камаўскага рынка — шчыра вітаем з прыгожай датай!

Здраўоў Вам і Вашым блізім, добра і дабрабыту, поспехаў ва ўсіх справах, шчырасці і павягі ад людзей!

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Кантрабандныя... Пупышкі

У мікраўтобусе «Форд-Транзіт» жыхар Гомельскай вобласці перавозіў 1300 кг пупышак бізроны, на якія не было дакументаў. Яго затрымалі ў Століне.

Сыравіна пацягнула на 180 млн рублёў. Аўтамабіліст з таварам даставіў у міліцыю, кіроўца дае тлумачэнні.